

Riktlinje för användning av artificiell intelligens (AI)

Beslutad av kommunfullmäktige 25 maj 2026, § 83. Dnr KS2026.0138

Dokumenttyp: Riktlinje

Dokumentet gäller för: Samtliga sektorer

Diarienummer: KS2026-0138

Reviderad: Ej reviderad

Giltighetstid: Tills vidare

Tidpunkt för aktualitetsprövning: En gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Utvecklingschef

Andra tillhörande dokument: -

Program

Policy

Plan

» Riktlinjer

Regler

Innehåll

Syfte	3
Principer för användning av AI	3
Koppling till andra styrdokument	3
Viktiga begrepp	3
Användning av AI-tjänster	4
Etiska principer	5
Hantering av resultat	5
Beslut och AI	5
Upphovsrätt och bilder	6
Allmänt tillgängliga AI-tjänster	6
Utveckla och köpa in AI-tjänster	6
Uppföljning och utvärdering	7

Syfte

Syftet med riktlinjen är att ange Skövde kommuns förhållningssätt till användning, utveckling och upphandling av artificiell intelligens (AI). Riktlinjen ska bidra till att AI används på ett etiskt, lagligt och ansvarsfullt sätt som stärker verksamhetens kvalitet, effektivitet och innovationsförmåga.

Principer för användning av AI

Skövde kommun ska använda artificiell intelligens på ett sätt som stärker service, kvalitet och innovationsförmåga i verksamheten. Användningen ska bidra till ökad effektivitet och nytta för invånare och samhälle, samtidigt som rättssäkerhet, transparens och integritet värnas. All användning av AI inom kommunen ska präglas av ansvar, kontinuerlig uppföljning av risker och möjligheter samt vara i linje med Skövde kommuns vision.

Koppling till andra styrdokument

Riktlinjen är ett komplement till andra styrdokument, till exempel:

- Skövde kommuns digitaliseringspolicy
- Skövde kommuns riktlinje för informationssäkerhet

Riktlinjen kommer att kompletteras med centrala rutiner och instruktioner men varje sektor kan vid behov ta fram mer detaljerade rutiner som beskriver hur AI används inom det egna ansvarsområdet.

Viktiga begrepp

Artificiell intelligens (AI): Ett AI-system är ett maskinbaserat system som, för uttryckliga eller underförstådda ändamål, utifrån de indata det tar emot drar slutsatser om hur man genererar utdata, t.ex. förutsägelser, innehåll, rekommendationer eller beslut som kan påverka fysiska eller virtuella miljöer.

AI-tjänst: program eller digital tjänst som använder AI för att lösa uppgifter.

Allmänt tillgängliga AI-tjänster: AI-baserade tjänster som är öppet tillgängliga för allmänheten, till exempel via webben eller nerladdningsbara applikationer (t.ex. ChatGPT, Dall-E, Google Gemini). Dessa är inte granskade eller anpassade av kommunen.

Data: Fakta, siffror, text, bilder eller annan information som kan samlas in och bearbetas.

Generativ AI: AI som kan skapa nytt material, till exempel text, bilder eller musik.

AI-system: maskinbaserat system som kan fungera med olika grad av autonomi.

Informationssäkerhet: syftar till att upprätthålla konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet hos information, det vill säga att information endast finns tillgänglig för behöriga, att information är korrekt, aktuell och fullständig samt att information finns tillgänglig när den behövs.

Offentlig information: information som kan användas, delas, och spridas utan restriktioner eller begränsningar. Den är fri från skydd eller upphovsrätt, sekretess, personuppgifter eller andra juridiska hinder, vilket innebär att vem som helst kan komma åt, använda och vidareförmedla den.

I en kommun kan det exempelvis omfatta publicerade beslut och handlingar, statistik, öppna data, antagna styrdokument som policys och riktlinjer och annan information som kommunen tillhandahåller för insyn och transparens.

Personuppgifter och känsliga personuppgifter: personuppgifter är uppgifter som kan identifiera en individ till exempel namn, personnummer och e-postadress. Känsliga personuppgifter är uppgifter om: etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa, en persons sexualliv eller sexuella läggning, genetiska uppgifter, biometriska uppgifter som entydigt identifierar en person.

Användning av AI-tjänster

Användning av AI-tjänster inom Skövde kommun ska ske med beaktande av lagstiftning, informationssäkerhet och dataskydd. Endast information som är tillåten att hantera enligt kommunens regler för informationssäkerhet får användas i AI-tjänster. Känslig eller skyddsvärd information får inte bearbetas i tjänster som inte är särskilt godkända för detta. Handlingar som uppkommer genom användning av AI ska hanteras i enlighet med kommunens regelverk för informationshantering.

AI-genererat material ska granskas och värderas innan det används eller publiceras. Resultat ska prövas mot tillförlitliga källor och grundas i professionellt omdöme. Användning av AI får inte strida mot gällande dataskyddsregler eller äventyra skyddet för individers personliga integritet. Avvikelse eller incidenter vid användning av AI ska hanteras inom ramen för kommunens processer för informationssäkerhet och dataskydd.

Etiska principer

Skövde kommuns användning av artificiell intelligens ska präglas av etik och transparens. AI-teknik som används eller upphandlas av kommunen ska vara rättvis, säker och utformad så att den skyddar individers integritet och inte leder till diskriminering eller annan skada.

Kommunen ska verka för att AI används på ett ansvarsfullt sätt som bidrar till samhällsnytta, delaktighet och förtroende.

Användningen av AI ska alltid vara i enlighet med principer om öppenhet, likabehandling och respekt för människors lika värde.

Hantering av resultat

Resultat som genereras med hjälp av AI ska granskas och kvalitetssäkras innan de används eller publiceras. Kommunen ansvarar för AI-genererat material på samma sätt som för eget framtaget material. Om AI haft en betydande roll i material som publiceras externt ska detta framgå. All information och material som genereras med hjälp av AI måste granskas källkritiskt. AI kan skapa innehåll som är felaktigt, vilseledande eller ofullständigt. Det är viktigt att kontrollera fakta, jämföra med tillförlitliga källor och göra en yrkesmässig bedömning och vid behov justeringar innan resultatet används eller publiceras.

Beslut och AI

Enligt förvaltningslagen måste myndigheter kunna motivera sina beslut och förklara hur slutsatserna har dragits. AI kan utgöra ett stöd i underlaget som leder till beslutsfattande, men det slutliga ansvaret för beslut inom kommunens verksamheter vilar alltid på människa.

Det är viktigt att granska och följa upp både AI-tjänsterna och resultaten de ger. Det innebär att människor alltid behöver bevaka, granska och följa upp

både hur AI-tjänsterna fungerar i stort och det innehåll som genereras i det enskilda fallet. Redogörelser för vilka uppgifter, regler och bedömningskriterier som AI-tjänsten utgår från, samt hur dessa har påverkat bedömningen i det enskilda fallet ska kunna ges.

Upphovsrätt och bilder

All användning av AI för att skapa, bearbeta eller publicera material ska ske i enlighet med gällande lagstiftning om upphovsrätt. Kommunen ska säkerställa att endast material som kommunen har rätt att använda bearbetas i AI-tjänster.

Skövde kommun eftersträvar en kommunikation som är professionell, tillförlitlig och tillgänglig. Grundprincipen är att bilder som används i kommunens kanaler, såsom webb, sociala medier och trycksaker, ska spegla den verklighet och mångfald som finns i kommunen.

Kommunens bildmanér och uttryck regleras i den grafiska manualen.

AI-genererade bilder och illustrationer ska granskas utifrån ett mångfalds- och inkluderingsperspektiv, för att undvika stereotypa eller missvisande framställningar.

Allmänt tillgängliga AI-tjänster

I allmänt tillgängliga AI-tjänster får endast offentlig information och icke-känsligt arbetsmaterial användas. Dessa tjänster får nyttjas som inspiration eller stöd i arbetsmoment, men inte för behandling av personuppgifter, sekretessbelagd eller skyddsvärd information. Dessa AI-tjänster får inte anslutas till kommunens system eller ges åtkomst att nå filer eller annan information i kommunens datorer, mobiler och surfplattor. Endast öppen och icke känslig information som användaren själv matar in får användas för bearbetning i sådana tjänster.

Utveckla och köpa in AI-tjänster

Upphandling och införande av AI-tjänster ska ske i enlighet med kommunens upphandlingsregler och följa kommunens inköpsprocess.

Personuppgifter, sekretessbelagda uppgifter eller annan känslig information får endast behandlas inom ramen för en upphandlad eller särskilt anpassad

AI-tjänst. Tjänsten ska vara skapad eller införd för kommunens behov och uppfylla kommunens krav på säker hantering av information.

Vid egen utveckling eller samutveckling av AI-assistenter och AI-agenter ska arbetet utgå från kommunens behov och följa krav på säkerhet, dataskydd och etik. Utvecklingen ska dokumenteras så att syfte, funktion, användningsområde och begränsningar är tydliga och kan följas upp. Utvecklingen ska säkerställa saklighet, likvärdighet och rättvis behandling i resultat och bedömningar. Tester och utvärderingar ska göras löpande.

Dokumentation och övriga åtgärder ska genomföras i enlighet med AI-förordningen, så att utveckling och användning av AI följer gällande regelverk och kommunens riktlinjer.

Uppföljning och utvärdering

Varje sektor ansvarar för att följa upp och utvärdera användningen av AI inom sitt verksamhetsområde. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att riktlinjen tillämpas och hålls aktuell i takt med att tekniken och lagstiftningen utvecklas. Utvecklingschef ansvarar för att samordna uppföljning, uppdatering och information om riktlinjen.